

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- suunnitelman päivitys

Ryhmänohjaus 12.9.2024

Mitä eroa on tasa-arvolla ja yhdenvertaisuudella?

Tasa-arvo:

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) (myöhemmin tasa-arvolaki) tuli voimaan Suomessa vuoden 1987 alussa. Tasa-arvolain tarkoitus on edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa, estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Yhdenvertaisuus:

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) tarkoitus on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää. Yhdenvertaisuuslaissa syrjintäperusteet ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen ja muu henkilöön liittyvä syy.

Mikä on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma?

- Lain mukaan koululla tulee olla **toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma** sekä **suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja syrjinnän poistamiseksi**
 - Yhdistetty tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:
 - selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta
 - tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi
 - arvio aikaisemman suunnitelman toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista

Suunnitelman päivitys

- FYLin tayv-suunnitelmaa pitää päivittää
 - [Luettavissa Peda.netistä opsin liitteenä](#)
- Fokuksessa opiskelijat ja toimintaympäristö

Suunnitelman päivityksen aikataulu

- Opiskelijoiden ja henkilökunnan toimenpide-ehdotusten kartoittaminen
 - Opiskelijat ro 12.9.
- Tayv-työryhmä käy läpi ehdotukset
- Ehdotusten käsittely kiinnostuneiden opiskelijoiden kanssa
- Kommentointimahdollisuus huoltajille ja henkilökunnalle
- Suunnitelman kirjoittaminen ehdotusten ja viimeisimmän kouluterveyskyselyn pohjalta
- Hyväksyntä

Yhdenvertaisuustutka

- **Sukupuoli:** tytöttely, pojittelu, sukupuolinormatiivisuus, lasikatto, seksismi
- **Seksuaalisuus:** LHBTIQ, sateenkaariperheet, heteronormatiivisuus, seksuaalinen normisto, seksualisointi
- **Alueellisuus:** syrjäseutu, välimatkat, aukioloajat, koulun tilat
- **Sosioekonominen asema:** toimeentulo, työväenluokkaisuus, keskiluokkaisuus, sosiaalinen liikkuvuus, köyhyys, eriarvoisuus, työttömyys
- **Uskonto:** elämänkatsomus, vakaumus, uskontoon kuulumattomuus
- **Terveydentila ja vammaisuus:** esteettömyys, erityistarpeet, inkluusio, mukauttaminen, kyvykkyys, osallisuus, mielenterveys
- **Etnisyys:** selkokieliisyys, suomalaisuus, kansalaisuus, valkoisuus, rasismi, eksotisointi, rodullistaminen
- **Ikä:** nuoruus, vääräikäisyys, ikääntyminen

Tehtävä

- Muodostakaa muutaman hengen (3-4) ryhmät.
- Muistelkaa, mitä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä epäkohtia olette mahdollisesti havainneet opetuksessa tai muuten koulupäivien aikana.
- Keksikää mahdollisimman konkreettisia ideoita, miten kyseiset epäkohdat voisi korjata.
 - Muitakin ideoita voi keksiä!
 - Vastaa Forms-lomakkeeseen (linkki ro-sivulla Peda.netissä) anonyymisti. Epäasialliset vastaukset poistetaan.

Esimerkiksi

- Epäkohta: Koulurakennuksen kaikkiin kerroksiin ei pääse pyörätuolilla.
 - Ehdotus: Rakennetaan hissi.
- Epäkohta: Koulun joulujuhla on uskonnollinen.
 - Ehdotus: Järjestetään toinen lukuvuoden päätösjuhla joulujuhlan rinnalle.